

اتحادي که مي‌تواند عراق را نجات دهد

تاریخ: ۲۱ تیر ۱۳۹۳ - ۰۷:۵۵

کد خبر: ۱۴۴۱۶

سیدامیرحسین موسویان در یادداشتی در روزنامه شرق نوشت:

سوریه و عراق در شرف فرورفتن به سمت هرج و مرج کامل و تبدیل به یک سومالی دیگرند که هر گوشه آن را جنگ سالاری به دست بگیرد و پناهگاهی امن برای گروه‌های تندرو و تروریست شوند. ترس عمده، همانطور که پرزیدنت اوباما در ۲۲ ژوئن (اول تیر) ابراز داشت، این است که این گروه‌ها که اینک زمین‌هایی را در عراق و سوریه به تصرف خود درآورده‌اند، در صورت عدم مقابله، بر قدرتشان افزوده شود. منطق حکم می‌کند که در صورت تحقق چنین وضعیتی همانطور که این تهدید از سوریه به عراق سرایت کرد کشورهای دیگر را نیز در بر بگیرد و تمامی منطقه را بی‌ثبات کند.

تهران و واشنگتن پیش از آنکه بحران عراق منجر به یک جنگ تمام‌عیار شیعه و سنی شود باید با کمک یکدیگر به حل آن فایق آیند. تهدید عمده دیگر این است که در ادامه تحولات جاری، گروه‌های تروریستی به اختلافات شیعه و سنی دامن زده و یک جنگ مذهبی تمام‌عیار را به راه اندازند.

«اوباما» با نظریه فرستادن سربازان آمریکایی به عراق مخالفت کرده و در عوض پیشنهاد «یک راهبرد هدفمندتر» و «یافتن شریک و آموزش نیروهای نظامی محلی» را مطرح کرده است.

این دیگر راز سربه‌مهری نیست که گروه (تکفیری‌های) داعش از سوی برخی افراد در کشورهای عربی حوزه خلیج فارس حمایت مالی می‌شود.

در حالی که بالاترین مقامات آمریکا، از جمله اوباما، اوج‌گیری نیروهای تروریستی در سوریه و عراق را تهدیدی برای امنیت ملی آمریکا قلمداد کرده‌اند، این نگرانی عمیق و مشترک می‌تواند به‌عنوان ستونی برای همکاری میان ایران و آمریکا تلقی شود. ایران و آمریکا هر دو با یک نیروی تروریستی روبه‌رو هستند که اینک هم سرزمین نسبتاً بزرگی را به اشغال درآورده و هم صدها میلیون دلار پول نقد بانک مرکزی موصل را ربوده و در اختیار خود دارد.

منافع و نقاط مشترک تهران و واشنگتن را در مهار بحران عراق می‌توان به شرح زیر برشمرد:

- * جلوگیری از یک جنگ مذهبی-فرقه‌ای همه‌جانبه
- * مخالفت با فروپاشی نظام فعلی عراق که پس از سرنگونی صدام مستقر شد
- * امنیت عبور نفت در خلیج فارس
- * جلوگیری از فروپاشی سیستم حکومتی دولت - ملت در خاورمیانه
- * جلوگیری از دخالت نظامی آمریکا در منطقه
- * دور نگاه داشتن منابع نفتی از دست تروریست‌ها
- * حفظ تمامیت ارضی عراق
- * تشکیل یک دولت فراگیرتر در عراق به منظور جلوگیری از خشونت‌های فرقه‌ای و نیز ایجاد اتحاد جهت مقابله با نیروهای باغی و تروریستی

راه پیش‌رو

در حالی که ایران و آمریکا باید نهادهای امنیتی و نظامی عراق را تقویت کنند نقش ایران در همکاری با آمریکا در سه جبهه متفاوت کلیدی است.

همانطور که سناتور دایان فینستاین، سناتور ایالت کالیفرنیا گفته، ایران می‌تواند نقش عمده‌ای در جلوگیری از یک جنگ شیعه و سنی با بهره‌گرفتن از نفوذ خود در میان گروه‌های شبه‌نظامی شیعه در عراق بازی کند. با توجه به رابطه تاریخی و نفوذ در عراق و آشنایی با پیچیدگی‌های سیاسی و اجتماعی عراق، ایران می‌تواند نقش اساسی در سازماندهی سیستم امنیتی عراق به منظور ردیابی فعالیت‌های گروه‌های تندرو و نهایتاً از هم پاشیدن آنها بازی کند.

بحران عراق بدون خاتمه‌دادن به بحران در سوریه امکان‌پذیر نیست. بسیاری معتقدند که بدون حضور ایران هر نوع ابتکاری برای غلبه بر نیروهای مخرب تروریستی محکوم به شکست است. در عین حال، دولت اوباما و جامعه جهانی باید به تامین‌کنندگان مالی گروه‌های تروریستی فشار آورده و فعالیت‌های آنان را متوقف کنند. مبارزه با پیروان بن‌لادن، که فطرتاً دشمن حکومت عربستان سعودی و دیگر کشورهای پادشاهی عرب هستند، برای حکومت عربستان امری حیاتی است. ایران، آمریکا و عربستان سعودی با همکاری یکدیگر و با استناد به فتاوی رهبران دینی شیعه و سنی می‌توانند اتحادی را تحت لوای اسلام شکل دهند. برای تحقق یک حکومت فراگیرتر در عراق همکاری دولت عراق ضروری است و کمک ایران در این زمینه از جایگاه خاصی برخوردار است.

یکی از تاکتیک‌های نیروهای تروریستی، پوشش‌دادن فعالیت‌هایشان تحت لوای جنگ شیعه و سنی است. تا این لحظه این تاکتیک هم به تصرف آرام و بدون مقاومت شهرهای سنی‌نشین در عراق کمک کرده و هم وسیله‌ای برای جذب نیرو توسط این سازمان‌های تروریستی بوده است. برای مقابله با این تاکتیک باید تلاش شود که تروریست‌ها از بقیه اهل تسنن، که مخالف این بربریت به نام دین هستند، متمایز شوند. به این منظور باید به‌جای لفظ «ستیزه‌جویان سنی»، «تکفیری‌ها» یا به‌طور ساده «تروریست‌ها» را در موقع ارجاع به آنان استفاده کرد. نشانه‌ها حاکی از آن است که دکترین راهبردی آمریکا کاهش حضور نظامی آن کشور در منطقه خاورمیانه و تقویت نیروهای آمریکایی در منطقه اقیانوس آرام است. ایران از این راهبرد استقبال می‌کند. در صورت حل مساله هسته‌ای، ایران به‌عنوان قدرت منطقه و باثبات‌ترین کشور منطقه می‌تواند آمریکا را در دوران گذار راهبرد مذکور و حتی پس از آن، برای ایجاد ثبات پایدار در منطقه کمک کند. همکاری ایران و آمریکا برای جلوگیری از فروپاشی عراق به‌عنوان یک دولت و یک ملت امری حیاتی است.